14/01/2022

Άγιο Όρος: Η παλαιότερη βυζαντινή πανοπλία στην Ελλάδα βρίσκεται στη Μονή Ιβήρων

/ Ιερές Μονές

Ένας από τους πολύτιμους θησαυρούς που φιλοξενούνται σε Μονές του Αγίου Όρους είναι και η βυζαντινή πανοπλία, η οποία φυλάσσεται στη Μονή Ιβήρων και σύμφωνα με την επιστημονική κοινότητα είναι η αρχαιότερη που έχει βρεθεί στην Ελλάδα.

Παρά το γεγονός, μάλιστα, ότι δεν έχει συντηρηθεί μέχρι και σήμερα, έχει διατηρηθεί σε άριστη κατάσταση. Παρόμοιο εύρημα -από εκείνη την περίοδο- δεν έχει εντοπιστεί ποτέ στον ελλαδικό χώρο κατά τη διάρκεια ανασκαφικών ερευνών. Η πανοπλία άνηκε στον στρατηγό Ιωάννη Τορνίκιο, ο οποίος ήταν μεταξύ των κτητόρων της Μονής το 979-980 μ.Χ. και την δώρισε στο μοναστήρι.

Ο ερευνητής Ερρίκος Μανιώτης τόνισε στον ιστότοπο voria.gr αναφερόμενος στη βυζαντινή πανοπλία: «**Είναι ένα εξαιρετικά σπάνιο αντικείμενο που σώζεται σε καλή κατάσταση. Αποτελείται από επίπεδους και στρογγυλούς κρίκους με διάμετρο στο 1 εκατοστό κι αυτό κάνει τον θώρακα πολύ συμπαγή και**

αποτελεσματικό στα χτυπήματα, ενώ ταυτόχρονα είναι αρκετά ελαφρύς».

Η ιστορία του αλυσιδωτού θώρακα ξεκινά από το 30 μ.Χ. και συνδέεται με τους Κέλτες, ενώ από τον 4ο αιώνα χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα στον ρωμαϊκό στρατό. Η πανοπλία έχει τη μορφή πλεκτού χιτώνα με μακριά μανίκια. Άλλες δύο παρόμοιες πανοπλίες έχουν βρεθεί στη Σόφια-φιλοξενείται στο αρχαιολογικό μουσείο της περιοχής- και στην Ανατολική Γεωργία. Ωστόσο και στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο της Αθήνας φιλοξενείται ένας αλυσιδωτός θώρακας που χρονολογείται όμως από τον 10ο αιώνα μ.Χ.

Ο ερευνητής Ερρίκος Μανιώτης προσθέτει χαρακτηριστικά: «Πρόκειται για μετάλλινη πανοπλία έφιππου πολεμιστή, πιθανώς ανατολικής προέλευσης. Ο σιδερένιος θώρακας έχει τη μορφή πλεκτού χιτώνα με μακριά μανίκια και κλείνει στο μέρος του στήθους με μικρούς μεταλλικούς γάντζους. Η χάλκινη περικεφαλαία αποτελείται από ημισφαιρικό στέλεχος που στην κορυφή του κοσμείται με

μεταλλικό κουμπί, ενώ στο κάτω μέρος είναι αναρτημένο αλυσιδωτό πλέγμα για την προστασία του αυχένα και των πλαϊνών της κεφαλής».

Η Μονή Ιβήρων φημίζεται για τα σπουδαία και πολύτιμα αντικείμενα τα οποία φυλάσσει στο σκευοφυλάκιό της, με σπάνιες εικόνες, ιερατικά σκεύη και χρυσοκέντητα άμφια να ξεχωρίζουν μεταξύ άλλων. Η βιβλιοθήκη, μάλιστα, της Μονής φιλοξενεί 2.200 χειρόγραφα, αλλά και εκατοντάδες βιβλία βυζαντινής μουσικής.